

WGK-VI GAB-2-14-2016

Bydgoszcz, dnia 05 grudnia 2016 r.

Kujawsko-Pomorski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
ul. Łazienna 8, 87-100 Toruń

06-12-2016

WUOZ.DB.WZN.ZZ.5146.96.2016.MW

POLECONY
za zwrotnym
potwierdzeniem odbioru

DECYZJA Nr WZN 263 /2016

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 „g”, „b”, art. 7 pkt 1, art. 89 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.), oraz art. 83 ust. 2, 2c, art. 86 ust. 1, pkt 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23),
po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez: Miasto Bydgoszcz, ul. Jezuicka 1, 85-102 Bydgoszcz,
w sprawie: wydania zezwolenia na usunięcie drzew: 19 szt. drzew gatunku kasztanowiec biały: 4 szt. drzew gatunku kasztanowiec biały – rekomendowanych do bezwzględnej wycinki w załączonej ekspertyzie, 15 szt. drzew gatunku kasztanowiec biały – zaproponowanych do wycinki w przypadku rewaloryzacji Placu Kościeleckich, z nieruchomości o nr ew. działki 89, obręb 108, przy Placu Kościeleckich w Bydgoszczy, stanowiącej obszar Dzielnicy Starego Miasta Bydgoszczy, wpisany do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego

O R Z E K A M

Miastu Bydgoszcz, z siedzibą przy ul. Jezuickiej 1 w Bydgoszczy, jako posiadaczowi nieruchomości z posadowionymi drzewami, stanowiącej działkę o nr ew. 89, obręb 108, przy Placu Kościeleckich w Bydgoszczy, która wpisana jest do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego w granicach układu urbanistycznego Dzielnicy Starego Miasta Bydgoszczy, pod nr A/324 decyzją z dnia 06.07.1984 r.

1) zezwolić na usunięcie:

- 6 szt. drzew gatunku kasztanowiec biały o obwodach pni, mierzonych na wysokości 130 cm, wynoszących 135 cm (nr 1), 136 cm (nr 2), 142 cm (nr 3), 280 cm (nr 4), 205 cm (nr 8), 140 cm (nr 12),

2) zezwolenie na usunięcie pozostałych drzew uzależnić od opracowania i uzgodnienia w tutejszym urzędzie kompleksowego projektu rewaloryzacji Placu Kościeleckich, zgodnie z opinią, znak: NID-EAKZ/7513/915/16/RS, Narodowego Instytutu Dziedzictwa z dnia 17.10.2016 r. (data wpływu: 28.11.2016 r.).

Powyższa numeracja drzew zgodna z dołączoną do wniosku dokumentacją – Ekspertyzą stanu sanitarnego i bezpieczeństwa 19 kasztanowców białych na Planu Kościeleckich w Bydgoszczy, sporządzoną przez Panią Katarzynę Marcysiak w lipcu 2016 r.

Termin prowadzenia prac: do 31.12.2018 r.

wydanie pozwolenia uzależnić od wykonania nasadzeń zastępczych na przedmiotowym terenie – należy posadzić 6 sztuk drzew gatunku kasztanowiec biały, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Drzewko po posadzeniu powinno mieć obwód pnia, mierzony na wysokości 100 cm, wynoszący minimum 18 cm. Nowe nasadzenia należy wykonać z materiału roślinnego wysokiej jakości, prawidłowo rozwiniętego i ukształtowanego, zgodnie z zasadami sztuki ogrodowej. Doły sadzonkowe należy odpowiednio zaprawić w zależności od gatunku. Drzewko należy opalikować drewnianymi słupkami ochronnymi lub zabezpieczyć pasami stabilizującymi.

Termin wykonania nasadzeń: do 31.12.2018 r. W terminie 7 dni od posadzenia drzew zastępujących należy do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu Delegatury w Bydgoszczy złożyć informację o wykonaniu nasadzeń.

Warunki szczegółowe:

- prace należy przeprowadzić zgodnie ze sztuką ogrodową i przepisami bhp poza okresem lęgowym ptaków,
- wnioskodawca jest zobowiązany zawiadomić pisemnie Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu Delegaturę w Bydgoszczy o terminie rozpoczęcia prac,
- wnioskodawca jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić WUOZ Delegaturę w Bydgoszczy o wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku prowadzenia prac, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku i zakres prac,
- pozwolenie może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia okoliczności, które mają znaczenie dla zabytku i mogą mieć wpływ na zakres prac.

Bydgoszcz, dnia 5.12.2016 r.

[Podpis]

UZASADNIENIE

Do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu Delegatury w Bydgoszczy wpłynął wniosek złożony przez Miasto Bydgoszcz, ul. Jezuicka 1, 85-102 Bydgoszcz, w sprawie: wydania zezwolenia na usunięcie drzew: 19 szt. drzew gatunku kasztanowiec biały: 4 szt. drzew gatunku kasztanowiec biały – rekomendowanych do bezwzględnej wycinki w załączonej ekspertyzie, 15 szt. drzew gatunku kasztanowiec biały – zaproponowanych do wycinki w przypadku rewaloryzacji Placu Kościeleckich, z nieruchomości o nr ew. działki 89, obręb 108, przy Placu Kościeleckich w Bydgoszczy, stanowiącej obszar Dzielnicy Starego Miasta Bydgoszczy, wpisany do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego decyzją nr A/324 z dnia 06.07.1984 r., przez co teren ten podlega ochronie prawnej na mocy art. 6 ust. 1 pkt 1 b, art. 7 pkt 1, art. 89 pkt 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Do wniosku zostało dołączone pełnomocnictwo Prezydenta Miasta Bydgoszczy, upoważniające do występowania w jego imieniu Dyrektorowi Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Bydgoszczy w sprawach dotyczących wydawania zezwolenia na wycinkę drzew rosnących na gruntach będących własnością gminy Bydgoszcz lub Skarbu Państwa – pismo znak WOA-I.0052.225.2016 z dnia 14 kwietnia 2016 r. Ponadto dołączona została „Ekspertyza stanu sanitarnego i bezpieczeństwa 19 kasztanowców białych na Placu Kościeleckich w Bydgoszczy” sporządzona przez Panią Katarzynę Marcysiak w lipcu 2016 r.

Dołączona do wniosku ekspertyza wskazuje na konieczność usunięcia drzew oznaczonych w inwentaryzacji numerami 1, 2, 3, 4, 8 oraz 12. Zgodnie z ekspertyzą drzewa nr 2 i 12 zamierają, prawdopodobnie zamiera też drzewo nr 8. Natomiast bardzo zła jest sytuacja drzew nr 1-3. Drzewo nr 4 należy usunąć, ze względu na bardzo wysoki poziom zasiedlenia przez szrotówka kasztanowcowiaczka.

W wyniku analizy zebranego materiału dowodowego, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków zezwała na usunięcie 6 spośród 19 wnioskowanych do usunięcia drzew gatunku kasztanowiec biały. Przedmiotowy teren wpisany jest do rejestru zabytków jako układ urbanistyczny, zatem usunięcie wszystkich drzew wpłynęłoby negatywnie na całokształt zabytku.

W dniu 03.08.2016 r. do tut. Urzędu wpłynął w/w wniosek, wraz z załącznikami, o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew. Po otrzymaniu wniosku została wyznaczona wizja lokalna w przedmiotowej sprawie na dzień 24.08.2016 r. celem oceny stanu drzew. Ocenę stanu zdrowotnego drzew oraz krzewów przeprowadzono na podstawie metody VTA. W trakcie wizji lokalnej z pracownikami Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Bydgoszczy ustalono stan zdrowotny każdego z drzew przeznaczonych do usunięcia. Po przeprowadzeniu oględzin stwierdzono, iż wnioskowane do usunięcia drzewa stanowią zieleń komponowaną, tworzą dwa szpalery będące częścią tego miejsca od końca XIX w. Ponadto wytypowano drzewa przeznaczone do usunięcia, ze względu na ich zły stan zdrowotny – podobnie jak w/w ekspertyza, drzewa wytypowane do usunięcia to drzew oznaczone nr 1 (posiadające wypróchnienia u nasady korony), nr 2 (pusty pień), nr 3 (całkowicie pusty pień, korona obumarła w 70%), nr 4 (drzewo asymetryczne, posiada wypróchnienia, puste w środku, porażone przez grzyby), nr 8 (wypróchnienie sięgające systemu korzeniowego), nr 12 (prawdopodobnie pusty pień, wypróchnienie na rozwidleniu korony) – zgodnie ze sporządzonym protokołem. Ponadto stwierdzono, iż należy wykonać prace pielęgnacyjne, w tym prace korygujące korony drzew, które jednocześnie poprawią ich statykę.

Po przeprowadzeniu oględzin tut. Urząd wystosował pismo do Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Warszawie w celu uzyskania opinii dotyczącej realizacji przedsięwzięcia i tym samym, ze względu na złożoność prowadzonego postępowania administracyjnego, przedłużył termin załatwienia sprawy. W odpowiedzi Narodowego Instytutu Dziedzictwa została ustalona wizja lokalna wyznaczona na dzień 06.10.2016 r.

W dniu 28.11.2016 r. do tut. Urzędu wpłynęła opinia Narodowego Instytutu Dziedzictwa, sporządzona po wizji lokalnej z pracownikami Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Bydgoszczy oraz przedstawicielem Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Warszawie, która była konieczna do ostatecznego ustosunkowania się w przedmiotowej sprawie.

Plac Kościeleckich jest historyczną kompozycją urbanistyczną. Drzewa, będące przedmiotem postępowania, stanowią kompozycję wpisaną w krajobraz tej części miasta, stanowiąc jednocześnie o tożsamości miejsca. Jak wskazuje opinia, Narodowy Instytut Dziedzictwa uważa, że skwer na Placu Kościeleckich wymaga podjęcia zdecydowanych prac rewaloryzacyjnych. **Przez prace rewaloryzacyjne należy rozumieć zespół czynności inwentaryzacyjnych, studialnych, projektowych i wykonawczych, mających na celu przywrócenie historycznego kształtu kompozycji placu z odnowieniem charakterystycznego dwurzędowego obsadzenia drzew i pierwotnego poziomu gruntu.** Ponadto wskazuje, iż Międzynarodowa Karta Ogródów zabytkowych ICOMOS z 1981 roku stwierdza, że: *ogród historyczny jest kompozycją architektoniczną, której materiał podstawowy stanowi roślinność, a więc materiał żywy, podlegający zniszczeniu i odrodzeniu (art. 2), a, ponieważ zasadniczym materiałem jest roślinność – obiekt należy utrzymać poprzez wymianę punktową, a w wymiarze długoterminowym poprzez cykliczne odnawianie (art. 11).* Poza tym NID, po stwierdzonym w terenie stanie fitosanitarnym drzew, uznaje zasadność bezwzględnego usunięcia drzew nr: 1, 2, 3, 4, 8, 12 (zgodnie z oznaczeniami drzew w ekspertyzie dołączonej do wniosku), które zostały wskazane w ekspertyzie z 2016 roku, stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa. Ponadto NID uważa, iż wobec braku możliwości uratowania pozostałych drzew, do czasu odnowienia kompozycji, drzewa należy poddać niezbędnym zabiegom pielęgnacyjnym, a merytorycznym uzasadnieniem konieczności ich usunięcia może być kompleksowy projekt rewaloryzacji skweru na Placu Kościeleckich.

Po dokładnym przeanalizowaniu zebranego materiału dowodowego, opisanego powyżej, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków zezwala na usunięcie 6 drzew gatunku kasztanowiec biały, ponieważ stanowią one zagrożenie dla życia i mienia, co potwierdziły zarówno oględziny w terenie, dołączona do wniosku ekspertyza, jak i opinia NID. Poza tym warunkuje usunięcie pozostałych 13 sztuk drzew gatunku kasztanowiec biały – po przedłożeniu kompleksowego projektu rewaloryzacji tego terenu, w którym zostaną zaproponowane nowe nasadzenia kasztanowców białych odtwarzające historyczny układ zieleni skweru na Placu Kościeleckich w Bydgoszczy.

Usunięcie drzew spowoduje straty przyrodnicze, które powinny zostać zrekompensowane. W związku z powyższym, pomimo braku woli wnioskodawcy, niniejsza decyzja uwarunkowana jest wykonaniem nasadzeń zastępujących. Liczba drzew do posadzenia nie może być mniejsza niż liczba drzew usuwanych. Zdaniem tut. Urzędu wymiar nasadzeń w postaci 6 sztuk drzew gatunku kasztanowiec biały spełni zasady kompensacji, zważywszy na dostępność miejsca na przedmiotowym terenie.

Na terenie Placu Kościeleckich, działka nr ew. 89, obręb 108, należy posadzić w miejscu usuwanych drzew, 6 sztuk drzew gatunku kasztanowiec biały w celu zachowania układu kompozycyjnego, zgodnie z powyższymi wytycznymi. Każde drzewko po posadzeniu należy opalikować trzema drewnianymi słupkami lub zabezpieczyć pasami stabilizującymi. Nowe nasadzenie należy wykonać z materiału roślinnego wysokiej jakości, prawidłowo rozwiniętego i ukształtowanego, zgodnie z zasadami sztuki ogrodowej.

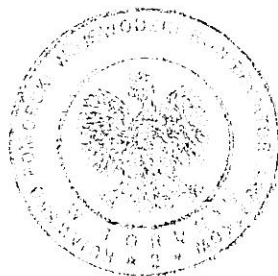
W terminie 7 dni od posadzenia drzew zastępujących należy do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu Delegatura w Bydgoszczy złożyć informację o wykonaniu nasadzeń.

Wypełniając obowiązek wynikający z 83c, ust 1 ustawy o ochronie przyrody, 24 sierpnia 2016 r. przeprowadzono oględziny drzew przeznaczonych do usunięcia, podczas których nie stwierdzono w obrębie drzew i krzewów obecności, jak i śladów bytowania gatunków roślin i zwierząt prawnie chronionych. Nie stwierdzono występowania gniazd i dziupli ptasich w obrębie drzew i krzewów przeznaczonych do usunięcia. W przypadku stwierdzenia podczas prowadzenia prac występowania gatunków roślin lub zwierząt chronionych, konieczne jest pozostawienie w możliwie najlepszym stanie siedliska gatunku. Na zniszczenie siedliska gatunku chronionego, niezbędna jest zgoda właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W przypadku stwierdzenia, podczas prowadzenia prac, obecności zasiedlonego gniazda (dziupli), wycinke należy przerwać, a prace wykonać poza okresem lęgowym ptaków.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 b, art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami orzeczono jak w rozstrzygnięciu.

POUCZENIE

Od decyzji niniejszej przysługuje stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji (art. 127 §1 i § 2 oraz art. 129 § 1 i § 2 Kpa).

Z up. Kujawsko-Pomorskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
Kierownik Delegatury

Marta Witkowska

Zwolnione z opłaty skarbowej na podstawie art. 7
Ustawy z dnia 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej
(Dz. U. z 2015 r., poz. 783 z późn. zm.)

INSPEKTOR OCHRONY ZABYTEKÓW
ds. ochrony zabytkowych pałożeń zieleni

Marta Witkowska
mgr Marta Witkowska

Otrzymują:

1. adresat
2. WUOZ/DB - a/a

Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków
DELEGATURA W BYDGOSZCZY
ul. Żeglarska 10

Wykonano dnia 2016.08.24

Podpis: *Marta Witkowska*

